

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р арх. АСЕН ПИСАРСКИ,
катедра “Промишлени и аграрни сгради“, УАСГ

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Териториално, ландшафтно устройство и градоустройство“.

Рецензията е разработена в качеството ми на член на Научното жури, определено със Заповед № 551 от 16.09.2021 г. на Ректора на ВСУ „Л. Каравелов“, и решение на Научното жури от първото му заседание - протокол №1/04.10.2021 г.

В конкурса участва единствен кандидат – **доц. д-р арх. Димитър Власарев**, преподавател в катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“, Архитектурен факултет на ВСУ „Л. Каравелов“.

1. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Професионалното образование на Димитър Власарев започва със строителния техникум „Христо Ботев“ и продължава във ВИАС, където той се дипломира като „магистър-архитект“ през 1980г. През следващите две години специализира във ВИАС към катедра „Промишлени и аграрни сгради“ в областта на промишлените територии и опазване на околната среда при сградите и комплексите на хранително-вкусовата промишленост. Следва период на практикуване на професията в различни нейни аспекти: като проектант в КИПП „Агропромпроект“, където работи от 1980 до 1991 г.; като ръководител на отдел към ДФ „Промишлено строителство – Универсалстрой“- от 1991 до 1993 г.; на свободна практика (1993-1996) и като главен архитект последователно на община Крумовград (1997-1999) и община Костинброд (1999-2008).

Придобитият многостранен професионален опит и интереси в изследването на научно-приложни проблеми в професията представляват добра основа за по-нататъшната му реализация като преподавател и учен-изследовател.

От 2008 г. до днес арх. Власарев е преподавател във ВСУ „Любен Каравелов“ в катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“: като

„асистент“ (2008), „главен асистент“ (2010), а след защита на докторска дисертация (2014) се хабилитира като „доцент“ през 2015 г.

Арх. Власарев участва в творческия живот на архитектурната колегия – член е на Съюза на архитектите и на Камарата на архитектите в България (2005).

2. НАУЧНА И НАУЧНО-ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

Представените за рецензиране научни трудове на доц. Власарев включват: 2 монографии, публикувани доклади в нереферирани списания в редактирани колективни томове - 34 бр. (17 бр. самостоятелни и 17 бр. в съавторство); реализирани авторски архитектурни проекти – 3 бр.; учебни помагала - лекционни курсове по промишлени сгради и устройствено планиране на промишлени територии - 2 бр. (в съавторство); учебници - 3 бр.; ръководства – 4 бр.

Основният хабилитационен труд на кандидата - монографията *„Устройствена конверсия на бившите селскостопански дворове за нови производства на промишлеността и селското стопанство, благоустрояване и зелена система. На примера на земеделските клъстери от малки и средни предприятия“* е тематично свързан с ясно изявените направления в научната, преподавателска и проектантска дейности на доц. Власарев – териториално устройство, агро-промишлени територии и предприятия.

Темата е актуална за България в контекста на промените в държавното устройство, прехода от централизирано управление към пазарноориентирана икономика, възстановяване на частната собственост и приватизация. При ликвидацията на аграрно-промишлените и промишлено - аграрни комплекси, след създаване на нова кадастрална основа на землищата на съответните населените места, бившите стопански дворове придобиват статут на зони за нова стопанска инициатива. Устройствените планове за тези територии са възможност за създаване на нови производствени мощности. Предлага се подобрене на устройствената структура на производствените агростопански територии чрез общите устройствени планове (ОУП) и подробните устройствени планове (ПУП) на населените места и разположение на комплекси от земеделски клъстери за производство и съхранение на растителни и животински продукти на база на санитарно-хигиенни изисквания.

Обосновава се мястото и значението на агропроизводствените територии и стопанските дворове в устройственото планиране като инструмент в политиката на

устойчивото пространствено развитие и това е един от основните приноси на труда.

Предложени са вариантни решения за използването на бившите стопански дворове с тяхната инфраструктура при преустройството им в производствени предприятия, като се отчитат конкретните специфични условия в общините и населените места, допринасяйки за тяхното устойчиво развитие чрез осигуряване на възможности за възграждане на локалната работна заетост на тяхното население.

Предложените примери и изследвания в труда могат да се използват от собствениците на стопански дворове за рационално организиране на стопанска дейност, включително и с оглед създаване на непрекъснат кръгов процес със затворен производствен цикъл.

В монографията *„Актуални проблеми и устройствени мерки при благоустрояване на малкия град в България на примера на градовете Кюстендил, Самоков, Костинброд, Долна Баня и др.“* обект на изследване са централните градски части на малкия град с предмет проблематика и устройствени мерки при благоустрояването им. Констатира се, че в устройствен аспект централните части на малкия град са богати на публични пространства, оформяни в различни етапи на общественото развитие, понякога без връзка помежду си по отношение на мащаб, градски дизайн, зелена система и благоустрояване. Трудът е насочен към създаване на методичен подход за проучване и проектиране на публичните пространства в централните градски части на средните и малки градове. Създаден е теоретичен модел в устройствен аспект за интеграция на зелена система, обществено обслужване и културно-историческо наследство.

3. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Учебно-преподавателската дейност на доц. д-р арх. Димитър Власарев е със студенти по специалностите „Архитектура“ и „Строителство и архитектура на сгради и съоръжения“ (САСС) на ВСУ „Л.Каравелов“. Тя включва широк обхват от лекционни курсове и практически занятия от учебната програма на катедра „Градостроителство, теория и история на архитектурата“:

– **В областта на градостроителството и ландшафтната архитектура** -
Градостроителство I - Основи на теорията и практиката на градостроителството;
Архитектурно проектиране - проектиране на малка жилищна група върху собствен терен (или проект на село);

Градоустройство II - Актуални проблеми на съвременното градоустройство;
Архитектурно проектиране – градоустройствено решение за обновяване на съществуващата селищна структура или централна зона от средно голям град;
Градоустройство и ландшафтна архитектура „Парк“;
Териториално, селищно устройство и градоустройство I (САСС- III);
Териториално, селищно устройство и градоустройство II (САСС- IV.);
Ландшафтна архитектура и озеленяване (САСС- III);

– **В областта на архитектурата на сгради:**

Промислени сгради II - Основи на теорията и практиката на Пром. сгради;
Архитектурно проектиране - Проектиране на промишлена сграда;
Аграрни сгради;
Промислени и аграрни сгради (САСС- IV).

Доц. Власарев е автор и съавтор на значителен брой **учебници, учебни помагала и ръководства** в помощ на студентите по лекционните курсове и учебните проекти.

Учебници:

- „Устройствени и технологични структури за хранително-вкусовата промишленост. На примера на малките и средни предприятия“;
- „Териториално-устройствено проектиране за сгради и комплекси на хранително- вкусовата промишленост и земеделието“;
- „Зелената система на малките производствени зони и микрорайони от земеделието и хранителната промишленост“.

Учебни помагала и ръководства:

- „Кратък лекционен курс промишлени сгради - модул 1 (в съавторство с проф.Л.Сиврев)“;
- „Кратък лекционен курс по устройствено планиране на промишлени територии - модул 2“ (в съавторство с проф.Л.Сиврев);
- Ръководство за учебна практика по градоустройство „Разглеждане на градоустройствени комплекси“ (на примера на централна градска част гр. Самоков и гр. Кюстендил);
- Указания и примерни проучвания за изготвяне на курсови проекти и учебна практика за студенти, по дисциплината „Градоустройство“;
- Ръководство за курсов проект по „Промислени сгради I“;
- Ръководство за курсов проект по „Промислени сгради II (територии)“.

Тази впечатляваща като количество и обхват помощна учебна литература свидетелства за стремежа на автора да стимулира ефективното усвояване на преподаваните знания от студентите.

4. ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ

Доц. Власарев е автор на проекти в областта на териториалното устройство и архитектурното проектиране на сгради. За участие в конкурса той е посочил три проекта, но приложеният списък с проекти и реализации в периода 2014 – 2018г. съдържа 17 обекта, част от които са включени като илюстрации в основния монографичен труд. Би следвало да се вземе предвид, че проектите от този период са успешно подължение на творческата професионална дейност на арх. Власарев, неизменно поддържана от самото начало на творческия му път. А за качествата му като проектант свидетелства получената Държавна награда (Златен орден на труда) за сградата на Мелничния комбинат в София, реализиран в началото на професионалната му кариера.

5. ОТРАЖЕНИЕ НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА КАНДИДАТА В ЛИТЕРАТУРАТА (ИЗВЕСТНИ ЦИТИРАНИЯ)

Доц. д-р арх. Димитър Власарев е представил справка за цитирания от други автори на негови научни публикации, включваща и 3 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Заедно с цитиранията в нереферирани издания с научно рецензиране, колективни томове и монографии, авторът изпълнява минималните държавни изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“ (ППЗРАСРБ).

6. ПРИНОСИ

Съществените научни и научно-приложните приноси на основния хабилитационен труд са :

- Обосновава се мястото и значението на агропроизводствените територии и стопанските дворове в устройственото планиране като инструмент в политиката на устойчивото пространствено развитие;

– Предложените примери, изследвания и изводи на труда могат да бъдат използвани при разработването на нормативни документи в сферата на устройството и планирането на агростопанските територии. Разработените модели могат да подпомогнат местните административни органи на управление при изготвянето на планове за развитие и при решаването на териториално-устройствени проблеми в общинските територии.

– Приложение на резултатите от научните изследвания в учебно-образователния процес – в лекции и упражнения по преподаваните дисциплини в областта на териториалното устройство и проектирането на промишлени и аграрни сгради.

Научни приноси в неосновния монографичен труд:

– Създава се методичен подход в проучването и проектирането на публичните пространства от централните градски части на средните и малките градове, като е разработен в изследването устройствен теоретичен модел.

– Създава се теоретично предложение в устройствен аспект за интеграция на зелена система, обществено обслужване и културно-историческо наследство.

Научно-приложен принос:

– Предлагат се нови виждания и идейни решения на някои централни градски части от разгледаните малки и средни градове в изследването за проектантската практика.

7. ОЦЕНКА НА ЛИЧНИЯ ПРИНОС НА КАНДИДАТА

Основният научен труд на доц. Власарев - монографията „Устройствена конверсия на бившите селскостопански дворове за нови производства на промишлеността и селското стопанство, благоустрояване и зелена система. На примера на земеделските клъстери от малки и средни предприятия“ е плод на дългогодишна целенасочена научно-изследователска дейност и практическа проектантска дейност. Тя представлява значим личен принос на кандидата в изследване на проблемите на организация на агропромишлените територии в контекста на прехода към пазарна икономика и часна собственост на земята.

8. ПРЕПОРЪКИ

Бих препоръчал на арх. Власарев да продължи публикуването на научно-изследователски разработки, осмислящи и популяризиращи натрупания в неговия досегашен творчески път богат научно-изследователски, проектантски и преподавателски опит.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените от доц. д-р арх. Димитър Власарев материали за неговата научно-изследователската, учебно-преподавателската и практическа проектантска дейности отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за приложение на ЗРАСРБ и на Правилника за развитие на академичния състав на ВСУ „Л. Каравелов“. **Предлагам доц. д-р арх. Димитър Власарев да заеме академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 5.7. “Архитектура, строителство и геодезия“.**

07.11.2021 г.

Рецензент:

проф. д-р арх. Асен Писарски